

بررسی مولفه های نورپردازی در فضای شهری و ارائه راهکار های مناسب (نمونه موردی بافت تاریخی شرق میدان نقش جهان)

نویسنده :مریم عبودیت

1- مریم عبودیت، کارشناسی ارشد طراحی شهری، آدرس رایانانه (milkway3000@yahoo.com)

چکیده

این پژوهش به دنبال دستیابی به ارتباط بین مولفه های نورپردازی فضا و عوامل ادراکی تحت تاثیر آنها می باشد. هدف از این تحقیق استفاده از نورپردازی به عنوان یکی از مؤلفه های غیر کالبدی منظر شهری جهت ارتقاء کیفیت فضا در شب می باشد. نورپردازی شهری و بویژه نورپردازی بافت های تاریخی علاوه بر ایجاد منظر شبانه منحصر به فرد برای این بافت های ارزشمند در شب به ایجاد خاطره ذهنی مناسب در شهروندان می پردازد. به کمک نورپردازی در شب می توان چهره ای متفاوت از معماری این بافت ها ارائه داد، بر نفاط و عناصر معماری شاخص تاکید و بدنه ها و نماهای نامناسب موجود را با عدم نورپردازی حذف نمود و از این طریق بر جذابیت های شهری افزود. پژوهش حاضر تحقیقی توصیفی ارزیابی بوده که با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و مشاهدات میدانی به تبیین مؤلفه های مؤثر در ارتقاء کیفیت محیط و سپس تعیین نقش نور در فضای شهری می پردازد، و با توجه به آن عواملی را که به کمک نورپردازی موجب ارتقاء کیفیت فضا در شب می گردند، معرفی می کند. ارتقاء کیفیت هایی چون ایمنی، امنیت، سرزندگی و ... در یک فضا با استفاده از نورپردازی، امکان حضور در فضا را برای تمام شهروندان با سنین، تواناییها و علایق متفاوت در شب فراهم می آورد. فضایی به وجود آمده نیازهای مختلف شهروندان را مرتفع می سازد و در مقابل، حضور شهروندان موجب پویایی و سرزندگی آن فضا می گردد. چنین فضایی علاوه بر ارتقاء کیفیت زندگی ساکنان موجب افزایش حس تعلق آنان به فضای شهری می گردد. با استفاده از نورپردازی تعاملی، سیستم نورپردازی هوشمند و پویا در کنار نورپردازی رنگی و جهت دار و روشنایی یکنواخت در فضا می توان عوامل مؤثر در افزایش کیفیت این فضا را چون ایمنی و امنیت، سرزندگی، تنوع، انعطاف پذیری، ادراک، کیفیت محیط کالبدی فضایی و عوامل زیست محیطی را در شب ارتقاء بخشید.

واژه های کلیدی: نورپردازی، مولفه های فضای شهری، عوامل مؤثر بر نورپردازی، عرصه عمومی، ارتقا فضای شهری